

Akademický rok 2020/2021

Diplomová práce – posudek vedoucího

Jméno a příjmení studenta: Barbora Smékalová

Název práce: NEWkus – Bára a Sara

Slovní hodnocení:

Práce, jejíž název dozrál k výslednému Týden NEWkusu, je zralým plodem. Je to zároveň bakalářská i diplomová práce, je to reflexivní dílo a zároveň je to příklad tohoto nejživěji prožívaného aktuálního umění, je to sebeteorie i vytváření mystéria. Až mně mrzí, že je nutné pro účely posudku tento celek rozebrat na jednotlivé části.

Barbora Smékalová si vybrala jako téma své diplomové práce fungování dvojice NEWkus, kde tvoří jednu polovinu, Sara Wollasch druhou. NEWkus funguje v podstatě celou dobu studia Báry a Sáry na FaVU, ale až na jednu klauzuru, která byla také do určité míry retrospektivní, jej obě autorky používají spíše jako nástroj pro komunikaci se světem mimo FaVU. Obě mají svou vlastní uměleckou praxi, která se zatím realizuje především ve vztahu ke škole. NEWkus je zase naopak útvar, kterým oslovují veřejnost, který je zastupuje na festivalech, se kterým tvoří v galeriích i na ulicích. Obě cítí plodné napětí mezi vlastními kreativními osobnostmi a společnou „nadosobností“ „newkusaček“. Bohatá historie akčních počínů dua a nutnost odpovědět si na řadu otázek s ním spojených pak vyústily v rozhodnutí věnovat mu nedílně závěrečné práce.

Obecně se zdá, že se jedná o jasnou otázku. Svědectví o tom, že se jinak tvoří ve skupině než jako jednotlivec podávají téměř všichni členové skupin nejen výtvarných. Ovšem zcela jinak člověk tu otázku vnímá, pokud se dotýká jeho osobně a pokud je druhou polovinou skupiny jeho nejlepší kamarádka. Pole analýzy se začne rozpínat od profesních po velmi osobní otázky a je velmi těžké nalézt správný postup. Sára a Bára se tomuto tématu věnovaly déle než rok. Nejprve vyzkoušely, jestli se jim nepodaří odhalit své vlastní tajemství mechanickým způsobem. Pomocí statistické metody analyzovaly své dosavadní performance, třídily je podle nejrůznějších kritérií, aby našly charakteristické rysy své společné tvorby. Tato práce jim poskytla mnoho údajů, hodně času věnovaly archivní práci a sebeanalýze. Zároveň to byla práce přípravná a vyústila ve správné rozhodnutí, že je nutné tento proces vnitřní dynamiky začít zkoumat jinými autentičtějšími performativními postupy.

Obě autorky se pak v průběhu roku věnovaly řadě performativních akcí, které do sebe přirozeně integrovaly i pandemickou situaci a které ve svém celku jsou velmi plastickou a citlivou výpovědí o určitých pravidlech

nejen uměleckých, ale obecně lidských vztahů. Já velmi na jejich práci oceňuji její neuspěchanost, trpělivé čekání na jednotlivé akce, přemýšlení nad tím, co nového otevřely a jak na to v pokračování navázat. Vedle obecných otázek společné performativní tvorby, jako je delegovaná performance nebo reenactment, největší poznatky autorky učinily v rovinách, o kterých mnohý profesionální umělec a umělkyně neuvažuje tak empaticky. Obě autorky s podporou koronavirové orientace na domácí prostředí postupně zjišťují, jak významnou roli hrají v jejich uměleckém fungování jejich partneři a postupně je povyšují z osobní podpory na regulérní součást skupiny a dokonce na nich páchají i určité umělecké vzdělávání. Zahrnutí těchto aspektů, mezi které patří i možnost sledovat velmi jemnou komunikaci obou akterek, jejich vzájemný kritický a láskyplný vztah, považuji za velmi silnou stránku díla. Tyto momenty jsou zvláště dobře sledovatelné v textech obou autorek a jsem zvědavá na jejich převedení do akce.

Dílo Týden NEWkusu má pro mně velkou cenu jako balada o přátelství, které je základem tvorby a naopak o tvorbě, která dokáže otevřít dva mozky a dvě srdce tak, že se navzájem doplní, opřou se o sebe a vytvoří to známé kouzlo – něco, co není ani Bára ani Sára, ale co je NEWkus.

Za zdařilé považuji i formální řešení práce. Obsahuje zajímavou hru s efemérností performance a videozáznamu a konstruováním prostoru pro ni z reálných materiálů, hru s kreativitou a reaktivitou, která ale zůstává zakotvena v tíze obyčejného nábytku, hru s flexibilitou a usazeností, hru s veřejným a domácím.

Dny NEWkusu teprve proběhnou, a doufám, že úspěšně a za velkého zájmu.

Pokud bych měla přeci jen z neoddělitelného vyzdvihnout Bářinu část, tak bych především zmínila téma prolínání politického a osobního, které se u ní objevuje již od počátku studia v ATD. Vzpomenu např. za vandalismus označené dílo Všichni mi lhali, kdy v převleku školačky tímto nápisem popsala veřejnoprávní a vzdělávací instituce v Brně. Nejkomplexnějším dílem byla pak její bakalářská práce, kdy se snažila ve formanovském duchu pomocí obecní slavnosti ovlivnit politické názory ve své obci.

Dílo Dny NEWkusu naprosto splňuje parametry bakalářské práce a pro obě autorky bude skvělým východiskem do dalších umělecké praxe.

Otázky k rozpravě:

Závěrečné hodnocení:

Práci doporučuji k obhajobě.

Návrh klasifikace:

A

Posudek vypracoval(a):

doc. Mgr.A. Lenka Klodová, Ph.D.

Datum:

7.6.2021